Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori netrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg;* în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat;* în Frankfurt: *G. L. Daube;* în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

"Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 183. Brașovŭ, Sâmbătă 20 Augustŭ (1 Septemvre) 1888.

Brașovŭ, 19 Augustŭ st. v. 1888.

Procesele intentate foilorŭ nóstre nu mai vorŭ sĕ se sfĕrșéscă.

Fóia, a căreia procesŭ s'a pertractatŭ erĭ înaintea Curții cu jurați din Aradŭ, nu este scrisă romanesce, dér ajunge că ea este redactată de unŭ Român și apĕră interese române înaintea străinătății.

Trebuia prin urmare sĕ aibă și „Rumänische Revue" procesulŭ sĕu.

Orĭ-cine a cetitŭ acéstă revistă ne va da dreptate, când dicemŭ, că limbagiulŭ, de care s'a folositŭ ea întotdeuna, a fostŭ câtŭ se póte de moderatŭ și că de ordinarŭ ea se mărginesce mai multŭ numai a da informațiunĭ despre faptele petrecute cu privire la poporulŭ românŭ.

Dér se vede, că „Rumaenische Revue" nu a ținutŭ destulŭ contŭ de sensibilitatea celorŭ dela guvernŭ și a adusŭ la cunoscința lumei și fapte de acele, carĭ nu le serveau spre laudă, ba a mersŭ chiar până a susține, că Românii suntŭ asupriți de stăpânirea actuală ungurescă.

Destulŭ motivŭ pentru ca sĕ se îndrepteze și în contra ei mânia procurorilorŭ.

Scopulŭ campaniei guvernului în contra pressei nóstre este inveteratŭ. E vorba de a se terorisa diaristii românĭ, carĭ critică și combatŭ starea actuală a lucrurilorŭ.

Domnulŭ Tisza și soții sĕi nu vorŭ sĕ aibă nemulțămițĭ în țerile guvernate de ei și suntŭ conduși de fixa ideă, că nu faptele lorŭ, ci numai „rĕutatea" câtorva „agitatorĭ neastĕmpĕrațĭ" producŭ nemulțumirea, ce se manifestă din di ce merge mai multŭ în sinulŭ poporațiunei.

De aicĭ vine și credința lorŭ, că décă li se vorŭ astupa gurile acestorŭ pretinșĭ agitatorĭ, tóte vor fi érășĭ bune și cestiunea naționalitățilorŭ nu le va mai face în vecĭ bătaiă de capŭ.

Șovinismulŭ este o bólă fórte periculósă, dér cea mai rea urmare a acestei bóle este fără îndoială, că orbesce cu totulŭ pe cei ce suntŭ cuprinșĭ de ea.

Nu vĕdŭ guvernanții ungurĭ, că consciința națională a prinsŭ prea afunde rădăcinĭ în sinulŭ poporului românŭ, decâtŭ ca sĕ pótă fi sugrumată prin procese de pressa intentate foilorŭ, carĭ apĕră causa lui.

Nu vĕdŭ cei dela putere, că pressa nóstră, care combate faptele lorŭ violente și nedrepte, tocmai prin acéstă feresce mai mult ca nemulțămirea masselorŭ sĕ nu îșĭ caute alte canalurĭ ascunse de rĕsuflare.

Nu vede d-lŭ Tisza și soțĭ, că aceste procese de pressă trebue sĕ atragă și atențiunea lumei din afară într'unŭ modŭ, care nicĭdecum nu pledéză în favórea artei lorŭ de a guverna.

Tóte aceste nu le vĕdŭ puternicii dilei, dér vĕdŭ cu atâtŭ mai mulțĭ agitatorĭ pe tóte potecele și așa dădură și de domnulŭ învĕțătorŭ din Reșița Stefanŭ Albu, pe care pentru articulii cu pricina publicațĭ în „Rumänische Revue" l'au făcutŭ cu totŭ adinsulŭ martirŭ naționalŭ.

Juriulŭ din Aradŭ a declaratŭ vinovatŭ pe d-lŭ Albu pentru delictulŭ de ațîțare cu 7 contra 5 voturĭ, ear tribunalulŭ i-a datŭ cea mai aspră pedepsă, ce numai s'a pututŭ cugeta, condamnându-lŭ la unŭ anŭ închisóre și 500 fl. amendă, cu tóte că, precum susține o fóiă guvernamentală, dênsulŭ era mai înainte bine vedutŭ la „patrioțĭ".

Mai trebue óre sĕ perdemŭ cuvinte asupra scopului și tendinței acestei urmărirĭ?

Nu cunóscemŭ încă decursulŭ procesului de pressă alŭ fóiei „Rumänische Revue" de aceea nicĭ nu ne putemŭ pronunța în specialŭ.

Asupra unui punctŭ însĕ suntemŭ în clarŭ, că cu asemenĭ prigonirĭ guvernulŭ ungurescŭ nu-șĭ va ajunge scopulŭ; în locŭ de a face sĕ dispară nemulțumirea Românilorŭ, aceste îi vorŭ da și mai mare nutrementŭ.

Titlulŭ de „nemeșŭ" pentru 8000 florinĭ.

Diarele ungurescĭ învrednicescŭ pe cetitorii lorŭ c'unŭ frumosŭ esemplu de dreptate ungurescă. Impĕrtășescŭ adecă o scrisóre a fișpanului comitatului Timișórei Sigismundŭ Ormos îndreptată către ministrulŭ de interne br. Orczy Bela cu data de 10 Iuniu 1887 va sĕ dică chiar pe timpulŭ alegerilorŭ de deputațĭ. Și e minunată acéstă scrisóre. In ea se spune că unŭ órecare Franciscŭ Féger de profesiune măcelarŭ vrĕnd cu orĭce prețŭ sĕ capete diplomă de „nemeșŭ" sacrifică 8000 de florenĭ spre scopurĭ publice. Fișpanulŭ comitatului Timișŭ, punĕndu-se în înțelegere cu ministrulŭ de interne Orczy, acesta îlŭ asigură, că clientulŭ sĕu va câștiga sigurŭ ceea ce doresce. Ormos împĕrtășesce îmbucurătórea scire lui Féger și acesta 'i numĕră banĭ gata 8000 florinĭ, ér după 10 dile primì diploma de nemeșŭ subscrisă de Majestatea Sa.

Jumĕtate din banii primițĭ Ormos i-a folositŭ pentru reușirea lui Stojacskovits la alegerile de deputațĭ fiindŭ acesta candidatulŭ partidei guvernamentale în cerculŭ electoralŭ alŭ Bisericei-Albe, ér cealaltă jumĕtate i-a reservat'o lui br. Podmaniczky președintele comitetului centralŭ alŭ partidei guvernamentale.

Scrisórea fișpanului *Ormos* ajungĕnd la cunoscința diarelorŭ maghiare oposiționale, acestea o folosescŭ dreptŭ armă în contra guvernului Tisza și susținătorilorŭ sĕi. Ea este reprodusă după o fóiă ungurescă „Nép Zászlója". Din incidentulŭ acesta „Ellenzék" și „Egyetértés" scriu articulĭ nu prea măgulitorĭ pentru d-lŭ Tisza și partisanii sĕi. „După tóte astea nu ne mai putemŭ închipui că cum se simte celŭ ce e omŭ cinstitŭ și ține sĕ fiă cinstitŭ în rĕndulŭ celorŭ din partida guvernamentală", dice „Ellenzék". Ér „Egyetértés" în primulŭ sĕu dela 29 Aug., vorbind despre „cartea neamurilorŭ," dice: „Décă peste câteva sute de anĭ, cronicarulŭ va face amintire și despre Ungurĭ, atuncĭ din scrierile acelui cronicarŭ multe ar trebui sterse sĕ nu mai fiă spre rușinea neamului nostru; pentru că faptele de acum vorŭ fi o amintire înfiorătóre și tristă a epocei nóstre și ele vorŭ ridica grava acusare în contra nóstră. Vorŭ spune, că a trăitŭ unŭ poporŭ în plaiurile Tisei, care a pututŭ sĕ se mulțămescă a se nutri cu minciuna; că s'a lăudatŭ în fața întregei lumĭ, că e liberŭ, pe când elŭ n'a fostŭ decâtŭ o cétă de sclavĭ, care se póte cumpăra cu banĭ mișelescĭ, care-șĭ face de vĕndare dreptur̆ de acele, carĭ la alte popóre suntŭ cele mai respectate, le ținŭ sfinte, ér décă nu le au, le câștigă prin sânge.... Ne vorŭ acusa că pe ruinile virtuțilorŭ cetățenescĭ amŭ clăditŭ o constituțiă, despre care ne-amŭ mințitŭ, că e chemată sĕ garanteze și scutéscă drepturile și moralul nostru, neam mințitŭ că ea cu voința națiunei s'a făcutŭ așa, care voință națională s'a manifestatŭ în acea maioritate, care a fost chemată sĕ aducă legĭ patriei, sĕ-i apere interesele ș. a.

Impĕratulŭ germanŭ și antisemitismulŭ.

„Kreuzzeitung" a scrisŭ în timpulŭ din urmă nisce articulĭ vehemențĭ contra semițilorŭ, cerĕndŭ între altele, ca sĕ se sisteze emanciparea Evreilorŭ. Față cu acestea fóia berlineză „Börsen-Ztg." publică următórea declarațiune, pe care a făcut'o împĕratulŭ germanŭ Wilhelm cu privire la antisemitismŭ în presența contelui Bismark Herbert:

Eu cunosc numai două feliurĭ de ómenĭ:

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Amintiri din Pribegia după 1848.

de

IOANŬ GHICA.

III

(Urmare).

Dér nu găsescĭ tu în tine, în datoriile tale, în trebuința ce sci, că are România de tine? nu găsescĭ dic, o parte din puterea ta, ca sĕ le învingĭ și sĕ te ridicĭ érășĭ și se ne dai pe Ionŭ alŭ nostru? Ce? Nenorocirile făcură óre sĕ cadă din capulŭ tĕu firele de pĕrŭ în care sta puterea ce aveai? Nu, dragulŭ meu, căcĭ noi trăimŭ încă și te iubimŭ, și firele puterei tale sunt România și prietenii tĕi. Scólă-te dér, căcĭ înc'o-dată ai cădutŭ. Ce? ai simți, dicĭ, destulă abnegațiă, ca sĕ te lașĭ sĕ te trântescă unŭ colosŭ, și te îngrijescĭ, te revolțĭ, vedĕndu-te atacatŭ de nisce insecte? Spune tu singurŭ, acesta este limbagiulŭ lui Ionŭ alŭ nostru? Nu, Ionu alŭ meu când vedea colosulŭ venindŭ asupră'i se ridica înaintea lui și sumecându'șĭ mânicele se apuca la luptă și rĕsturna colosulŭ, dér când vedea o insectă, că se urca pe dênsulŭ, surîdea și când îlŭ ostenia sbenrăitulŭ ei, îi da unŭ bobârnacŭ și cădea josŭ insecta. Rîdĭ dér, sĕu dă-le unŭ bobârnacŭ și nu vorŭ mai esista. Nu te teme de dênșii și de nimenĭ. Rĕulŭ ce au pututŭ sĕ ne facă, l'au făcutŭ. Mai multŭ nicĭ că mai potŭ acum. De nu va triumfa democrația, ei nu vorŭ puté face nimicŭ. Nicĭ Turcia, nicĭ Rusia n'o sĕ dea cârma țĕrei lui Eliadŭ și tovarășii. De va triumfa, precum sunt singurŭ, apoi, cu totă propaganda lorŭ, suntŭ atâtŭ de incapabilĭ și atâtŭ de criminalĭ, încâtŭ cincĭ minute numai espune portretulŭ lorŭ pe câmpulŭ Libertății, și vei vedé trecênd pe dinainte-țĭ poporulŭ tĕu românŭ dicêndŭ: „Caesar morituri te salutant."

„Scii că am fostŭ bolnavŭ, dér ceea ce mĕ întristéză mai multŭ este, c'așŭ dori sĕ mĕ ducŭ în Transilvania și mediculŭ nu mĕ lasă. Vieța este atâtŭ de dulce încâtŭ mĕ supuiu, iau la doctorii, mĭ-am căptușitŭ pieptulŭ cu visicătorĭ și mĕ supuiu la tóte ticăloșiile facultății. Din nenorocirea mea, a plecatŭ Crețulescu d'aicĭ, căcĭ cine mai sciă câte rănĭ și câtă amărăciune vré sĕ mai îmĭ facă și sĕ'mĭ mai dea și elŭ. Spune'i, te rogŭ, c'am primitŭ alaltăierĭ scrisórea lui, dér că nu'i rĕspundŭ astă-dĭ, pentru că n'am ce sĕ'i spunŭ de câtŭ ceea ce i-am disŭ mereu și nu vré sĕ mĕ crédă. „Că Turcii suntŭ mișei și că Francia o sĕ scape lumea de robia". Elŭ nu voesce sĕ mĕ crédă și de aceea nu'i scriu astă-dĭ; cu tóte acestea dăi pentru mine o sărutare, spune-i că M-me Ecaterina Iacovencu a arătatŭ mare talentŭ în rola ce a jucatŭ pe scena ruséscă, și că'lŭ rogŭ, când i'o scriă s'o felicitеze și din parte'mĭ. Bibescu a cerutŭ iertăciune fratesĕu și ast-felŭ s'a sfîrșitŭ, pricina. Respectele mele soției tale și a lui, și încă o îmbrățișare pentru voi amêndoiu.

C. A Rosetti.

C. A. Rosetti lui Ioanŭ Ghica la Constantinopolŭ.

Paris, 12 rue, de l'Ouest, 16 Octomvre (1848)

Imĭ eștĭ datorŭ o epistolă, atâtŭ mai bine acuma o sĕ'mĭ fii datorŭ două. Cu mine n'o sĕ ai nicĭ odată certă pentru asemenea lucrurĭ, însĕ pentru că nu mĭ-ai respunsŭ sunt silitŭ a'țĭ mai spune că nu sciu nicĭ dorințele nicĭ ideile tale. acele le sciu pentru că eștĭ românŭ ca și mine, dér ceea ce nu sciu este sistemulŭ, calea și ideile tale oficiale, ca sĕ dicŭ așa, prin care și cu care credĭ că putemŭ sĕ ne redobêndimŭ patria și libertatea. Eu țĭ-am spusŭ, mĭ-se pare, pe ale mele, și îțĭ voiu mai spune când vei voi, ce credŭ eu că putemŭ și ce ar trebui sĕ facemŭ. Acum mĕ socotŭ datorŭ a-țĭ vorbi puținŭ politică.

Credĭ tu că Turcii vorŭ trage acum sabia, sĕu ca sĕ dicŭ mai dreptŭ, credĭ că Nicolae va scóte sabia? Și décă se va face rĕsboiu, credĭ tu că Turcii în sfârșitŭ se vorŭ descepta din letargia, din stupiditatea lorŭ? Eu unul nu credŭ nicĭ una nicĭ alta, nu credŭ că Nicolae va insista, sĕu de va insista, credŭ că Turcii vorŭ da totŭ și totulŭ și pe toțĭ și nu vorŭ goli iataganulŭ, Nu credŭ ierășĭ că Nicolae se va risca a deschide unŭ rĕsboiu care póte fi peirea lui, în asemenea timpŭ, și în sfîrșitŭ chiar décă Turculŭ va goli iataganulŭ, chiar décă Nicolae va fi atâtŭ de orbŭ, încâtŭ sĕ nu vedă că unŭ rĕsboiu póte fi peirea lui, totŭ nu credŭ că Turcii vorŭ vedé că noi putemŭ sĕ le fimŭ de mare ajutorŭ, că putemŭ sĕ'i scăpămŭ din peire, de vorŭ voi sĕ facă ceea ce se cuvine. Cu tóte acestea însă, de și nu credŭ nicĭ în rĕsboiu, nicĭ că turcii vorŭ înceta d'a fi turcĭ, (ce sĕ'țĭ facŭ, nu credŭ că morții înviéză, și turcii suntŭ morțĭ pentru mine) deși pe de altă parte sunt sigurŭ, că la întêmplare de o minune ca acésta, tu eștĭ destul a cârmui lucrurile am socotit de cuviință a'țĭ spune și părerea mea.

Turcii sĕ se înțelégă cu noi mai înteiu în tóte, sĕ ne dea firmanŭ, întărindŭ anticele tratate și recunoscêndŭ întrégă-ne și deplină independența. Apoi sĕ ne dea banĭ și arme, sĕ ne înlesnéscă sĕ întrămŭ incognito 4, 5 în țeră, comandantulŭ armiei sĕ fiă în înțelegere cu noi, și când va venì ora, sĕ ne sculămŭ într'o unire și sĕ curățimŭ țera de

ómenI de aceia, carI suntŭ adevěrațI patrioțI, și ómenI de aceia, carI suntŭ dușmanI ai desvoltărei nóstre sănătóse.

Nimenea nu va presupune despre mine, că așI vrê sě întorcŭ cursulŭ istoriei. Din contră, este o ambițiune pentru Hohenzollernĭ ca sě domnéscă asupra celui mai nobilŭ și totodată asupra celui mai maturŭ poporŭ. Intregŭ codulŭ nostru de legI se baséză pe umanitate. Cine n'o recunósce acésta și ațîță pe unii contra altora, nu póte conta la bunăvoința mea.

Bulgarii din Macedonia.

„La Bulgarie“ într'unŭ articulŭ alŭ sěu, vorbindŭ despre situațiunea celorŭ douě mii de locuitorI bulgarI din Macedonia și ținutul Drinapole, se plânge că articululŭ 62 alŭ tratatului de Berlinŭ, privitorŭ la autonomia bisericilorŭ, nu s'a dusŭ în deplinire.

Intr'unŭ altŭ articulŭ mai nou, foia bulgărescă se provócă la articululŭ tratatului de Parisŭ, privitorŭ la reformele administrative, și accentuéză, că este necesarŭ ca reformele sě fiă duse în deplinire, atâtŭ în interesulŭ Turciei, încunjurândŭ pe câtŭ se póte orI-ce presiune din afară. Articululŭ continuă astfelŭ:

„Bulgarii rěmașI în Macedonia, ale cărora drepturI nu se recunoscŭ și a cărorŭ libertate, în contra tractatului se calcă în picióre, — în locŭ de a se alipi la domnitorulŭ lorŭ involuntarŭ îșI ațintescŭ privirea spre principatulŭ fraților lorŭ.

Bulgaria însě e fórte tênĕră; ea sémte că trebue se aștepte timpulŭ maturității politice și scie, că trebue sě lucreze pentru desvoltarea ei internă, decă vrê sě-șI câstige simpatia Europei.

Articululŭ memoratŭ se ocupă după acésta cu situațiunea Armenilorŭ din Turcia și întrébă, pentru ce Pórta nu ia pe față inițiativa, ca de-o parte sě se constitue o Bulgariă mare și tare, ér de alta parte unŭ ținutŭ armenescŭ autonomŭ; acestora sě li-se dea institutiunI naționale, sě lI-se asigure bunăstarea lorŭ și acésta subîmpărțire sě se folosescă pentru consolidarea Chalifat-ului mohamedanŭ. (cei mai de-aprópe urmașI ai lui Mohamedŭ).

„Svoboda“ asemenea se ocupă într'unŭ lungŭ articulŭ cu situațiunea Bulgarilorŭ din Macedonia.

SCIRILE ḌILEI.

† **Dr. Nicolau Popŭ**, conrectoru și profesoru la gimnasiulŭ românŭ gr. or. din Brașovŭ, a rěposatŭ adI diminéță scăpândŭ de torturele unei bóle îndelungate de plumânI ce slăbise de multŭ organismulŭ lui și cu care purta o luptă adevěrată zelulŭ lui neobositŭ, ce l'a însuflețitŭ până în ultimele momente ale vieței în împlinirea nobilei sale chiămărI pe těrâmulŭ instrucțiunii și a luminării tinerimei române. Gimnasiulŭ românŭ de aicI pierde în Dr. Popŭ o putere escelentă didactică, profesorii perdŭ unŭ colegŭ fidelŭ și amabilŭ, tinerimea scolară pierde într'însulŭ unŭ dibaciu, inteligentŭ și devotatŭ conducětorŭ. Timpŭ de 22 anI a statŭ Dr. Popŭ în serviciulŭ scólei câștigându-șI stima și recunoscința tuturorŭ amicilorŭ ei. Dér nu numai pe terenulŭ scolarŭ, ci și pe celŭ bisericescŭ, rěposatulŭ a fostŭ fórte activŭ ca asesorŭ alŭ consistorului archidiecesanŭ din Sibiiu etc. Elŭ s'a distinsŭ și în viața socială de aicI prin viulŭ interesŭ ce-lŭ nutrea pentru progresulŭ ei pe tóte terenele. Unŭ șirŭ lungŭ de anI a fostŭ unŭ sprijinŭ de frunte alŭ Reuniunei de cântărI și de gimnastică de aicI, și până la mórtea sa a funcționatŭ ca secretarŭ alŭ Reuniunei femeilorŭ române din locŭ. — Fiă-i țěrîna ușóră și memoria neuitată!

* * *

Statistica de maghiarisarea numelorŭ constată, că în jumětatea trecută a anului șI-au maghiarisatŭ numele 84 de familii, ai cărorŭ membri la olaltă sunt în numěrŭ de 313 persóne. Afară de acestea au mai cerutŭ concesiunea pentru schimbarea numelui alțI 243 de individI, carI la olaltă cu ceilalțI dau numěrulŭ de 556. După confesiunI schimbările de nume se împartŭ astfelŭ: Cei mai mulțI dintre ei suntŭ jidanI, în numěrŭ de 309 (55.5%.) După ei urméză rom. catolicii, în nunumĕrŭ de 171 (30.7%). Apoi reformații în numĕrŭ de 32 (5.7%) Reformațilorŭ urméză gr. catolicii în numĕrŭ de 23 (4%.) In numĕrŭ mai micŭ șI-au maghiarisatŭ numele augustinianii și gr. orientalii. — Decă vomŭ avê în vedere, că și dintre greco-catolicI suntŭ numai Rutenii, carI mărescŭ contingentulŭ numelorŭ maghiarisate, trebue sě constatămŭ, că acéstă statistică dovedesce în modulŭ celŭ mai elocventŭ câtŭ de tare este consciința națională la noi Românii și câtŭ de ridicule suntŭ tóte opintirile de maghiarisare față cu acestŭ trainicŭ elementŭ.

* * *

Consulatulŭ austro-ungaru a raportatŭ guvernului sěu, că *recolta din România e fórte bună* și că ar fi în stare sě esporteze 9—10 milióne hectolitrii de grâu.

* * *

Cu conducerea resortului *ministerului ungurescŭ de culte și instrucțiune publică*, devenitŭ vacantŭ prin mórtea lui Trefort, fù încredințatŭ provisoricŭ ministrulŭ de comunicațiune Gavrilŭ Baross. Elŭ se va presenta în ministeriulŭ de culte numai de câteva orI pe săptěmână, când va fi vorba de afacerile cele mai grave. Agendele ordinare ale acestui portofoliu suntŭ lăsate în sarcina și sub responsabilitatea secretarilorŭ de statŭ *Berzeviczy* Albert și *Gönczy* Pál.

* * *

In România s'au luatŭ dispozițiunI pentru înființarea mai multorŭ *școle de adulțI*, de-ocamdată numai în câteva localitățI mai principale ale țěrei.

* * *

Trenulŭ orientalŭ Viena-Constantinopolŭ se bucură de multŭ interesŭ din partea publicului, dér este folositŭ relativŭ încă de puținI călětorI. Multele greutățI, ce trebue sě le supórte pasagerii, împedecă comunicațiunea. După ce călětorulŭ a trecutŭ granița austriacă, mai are sě percurgă încă trei diferite teritorii, celŭ sêrbescŭ, bulgărescŭ și turcescŭ. PretutindenI suntŭ în cursŭ alțI banI și la acésta se mai adaugŭ și dificultățile cu vama, spre a nu face tocmai plăcută folosirea trenului orientalŭ. Acum se percurge distanța dela Viena la Constantinopolŭ în timpŭ de 47 óre. Se ḍice, că în curêndŭ va comunica așa numitulŭ trenŭ expresŭ orientalŭ directŭ dela Parisŭ la Constantinopolŭ. AtuncI distanța dela Viena la Constantinopolŭ se va percurge numai în 40 de óre.

* * *

In ministeriulŭ românŭ de culte se lucréză, după cum este informatŭ „Românulŭ“, la unŭ proiectŭ, care tinde la *îmbunĕtățirea sorții clerului mireanŭ.*

* * *

Foile americane spunŭ, că *Adelina Patti* în urma diferitelorŭ atentate plănuite asupra diamantelorŭ sale a devenitŭ așa de nervósă, încâtŭ se hotărî de a purta de aci înainte prin orașele americane numai diamante false. Impresariulŭ ei audindŭ de acésta telegrafă Adelinei Patti, că contractulŭ ce l'a încheiatŭ cu ea numai atuncI va avê valóre, decă ea 'șI va lua cu sine și diamantele veritabile fiind-că sciă și ea bine, că cei mai mulțI, ér cu deosebire damele, mergŭ la teatru și concertŭ mai cu sémă pentru a-i vedê giuvaerele. Dómna Patti trebue decI sě se lase de planulŭ de a'șI cumpăra pietri false și va avê sě tremure încă pentru diamantele sale veritabile.

* * *

Istoriculŭ *George Weber*, autorulŭ istoriei universale și alŭ istoriei literaturii, cărțI ce au devenitŭ fórte populare, a muritŭ în alŭ 81-lea anŭ alŭ vieții sale. Elŭ a fostŭ unŭ discipulŭ alŭ lui Schlosser și se înclina studiului istoriei mai multŭ din punctulŭ de vedere alŭ culturii. Istoria sa universală în douě volume, care a apărutŭ în anulŭ 1847, a avutŭ mai bine de 20 de ediții. De asemenea avù succesŭ și istoria sa de literatură. Weber a elaboratŭ multe opere istorice, care se baséză pe cercetările sale proprii; între acestea este aceea asupra reformelorŭ din timpulŭ anticŭ. Cartea sa de căpetenia însě este „Istoria universală pentru toțI,“ care a începutŭ sě apară acum. Acéstă operă este unŭ modelŭ de silință și de strădGință.

* * *

Representațiunile d-rei Teodorini în orașulŭ Craiova suntŭ fixate pentru ḍilele de 2, 6 și 9 Septemvre.

* * *

O telegramă, ce'i se trimite lui Ellenzék“ dela băile din Balaton, anunță mórtea lui Lonkay Antal, redactorulŭ diarului clericalŭ catolicŭ „Magyar Allam“, despre care a fostŭ vorbă și în colónele foii nóstre, dér nu în modŭ măgulitorŭ, deórece Lonkay a uneltitŭ prin organulu sěu necurmatŭ în contra Românilorŭ și în contra desvoltărei lorŭ naționale bisericescI.

Procesulu de pressă alŭ fóiei „Rumänische Revue.“

Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Pester Lloyd“ dela 29 l. c.:

„Procesulŭ de pressă alŭ fóiei „Rumänische Revue,“ care se va pertracta în 30 l. c. înaintea curții cu jurațI, privesce doi articulI, carI au fostŭ publicațI în numita revistă în Iulie și Augustŭ anulŭ trecutŭ sub titlulŭ „Situațiunea Românilorŭ în Ungaria“ și „Biserica gr. or. în Ungaria și Transilvania.“

„In primulŭ articulŭ încriminatŭ sě ḍice între altele: In tóte ramurile vieții de statŭ în Ungaria numai interesulŭ ungurescŭ e dătătorŭ de tonŭ, pe când interesele poporațiunei celeilalte, care forméză maioritatea țěrii nu numai că nu se consideră, ci suntŭ privite chiar ca nisce nisuințe separatiste. Șovinismulŭ domnitorŭ a têmpitŭ așa de multŭ sêmțulŭ pentru dreptate și echitate, încâtŭ Ungurii nu se mai mulțumescu adI de a esploata pe deplinŭ posițiunile lorŭ câștigate mai multŭ prin întêmplare decâtu prin meritŭ, și se uită chiar cu ochI rěi, decă celelalte naționalitățI stăruescŭ a se desvolta în starea lorŭ de față asuprită.

„Ungurii nu vědŭ în celelalte naționalitățI pe soții, ci pe contrarii lorŭ, a cărorŭ putere pare a fi condiționată de propria lorŭ slăbiciune...... Cum sě se însuflețescă unŭ poporŭ pentru astfelu de instituțiunI, a cărorŭ ascuțișŭ e îndreptatŭ asupra propriei sale individualitățI, cum sě jertfescă elŭ viéță și avere pentru unŭ organismŭ, pe care îlŭ privesce ca stricăciosŭ pentru sine însușI?... Decă Românii suntŭ astăḍI încă bunI patriotI, acésta este de a se mulțămi numai caracterului lorŭ conservativŭ și convingerii lorŭ că sistemulŭ de față nu se póte ține, căcI Ungurii le-au luatŭ de multŭ orI ce motivŭ fundatŭ de a fi patriotI. Decă însě Românii vorŭ înceta de-a fi bunI patriotI, atuncI acésta nu va fi greșela lorŭ propriă, ci greșela sistemului domnitorŭ și a conducětoriloru acestui sistemŭ.

In alŭ doilea articulŭ încriminatŭ se accentuéză réua stare a bisericei gr. or. în Ungaria față cu celelalte bisericI și mai alesŭ față cu biserica catolică.

Redactorulŭ fóiei „Rumänische Revue“ Dr. Corneliu *Diaconovich* a numitŭ în cursulu cercetării judecătorescI ca autoru alŭ articolilorŭ încriminațI pe învěțătorulŭ gr. or. din Reșița Stefanŭ *Albu* pe acelașI, care nu de multŭ fusese alesu ca membru în „comitetulŭ reuniunei pentru lățirea limbei maghiare,“ din causa pretinselorŭ sale sentimente bune ungurescI.

Albu recunoscŭ înaintea judelui instructoru, că elŭ este autorulŭ articulilorŭ și curtea cu jurațI din Aradŭ va avê prin urmare sě-șI dea verdictulŭ asupra acusațiunei îndreptate contra lui pentru delictulŭ de ațîțare.“

Juriulŭ, precum scimŭ șI-a datŭ verdictulŭ erI în urma căruia Stefanŭ Albu a fostŭ condamnatŭ la unŭ anŭ închisóre și 500 fl. amendă.

Dreptate ungurescă.

(Unŭ procesŭ intentatŭ pentru vătămarea culoriloru negru galbenu).

Cu ocasiunea demonstrațiunilorŭ inscenate de studenții maghiarI dela universitatea din Budapesta contra ministrului de honvedI, br. Fejervari, juristulŭ *Papp Zoltan* declamase o poesiă întitulată „*Negru-galbenŭ*: Pentru acésta procuratura reg. i-a intentatŭ procesŭ sub cuvêntŭ, că a agitatŭ contra legăturei esistente între statele monarhiei. Pasagele incriminate ale poesiei suntŭ următórele:

„Inainte de ce amŭ fi descărcatŭ pușca asupra dușmanului sě călcămŭ în tină stindardulŭ acela“ (înțelege stindardulŭ negru-galbenŭ).... „Acéstă flendură miserabilă are douě colorI înaintea Maghiarului: negrulŭ e fărădelegea, galbenulŭ, ura“.... Vină viforŭ din tóte părțile pentru ca sě nimicéscă odată pe Austria.“

Inaintea tribunalului Papp Zoltan apěrându-se ḍise, că elŭ n'a cunoscutŭ poesia, pe care a scris'o Iuliu Ruduyan

---

muscalI, apoi sě se tragă și d-loru, țera sě'șI alégă de bună voiă ómenii ce va voi s'o cârmuiască și modulŭ guvernului ce-i va plăcea ei, chiar și republică; și România una cu Moldavia ii va da 30.000 de soldațI ca sě combată pe căpitanu Nicolae, póte chiar și Ungurii. de le va înlesni mijlócele, deși prea târdiu. însě se póte sě isbutéscă a rădica érășI o armiă. Acestŭ sublimŭ resbelŭ va topi pe Nicolae, și Republica română va esalta capetele și inimile; și eu unulŭ suntŭ sigurŭ, că lumea întrégă ce turbeză în lanțurile ei' le va rupe în acelŭ momentŭ. Am isprăvitŭ; de m'ai înțelesŭ atâtŭ mai bine pentru mine; de nu m'ai înțelesŭ atâtŭ mai rěu pentru noi. Tu vedI bine că așI avea multe sě-țI ḍicŭ în acésta, dér este de prisosŭ. De m'ai înțelesŭ, tu scii totŭ, de nu m'ai înțelesŭ, orI câtŭ a-șI desvolta ideile mele ar fi de prisosŭ. pentru că omulŭ nu înțelege ceea ce nu simte și nu crede. ÎțI ḍicŭ numai că pentru mine eștI respundětorŭ de binele și de rěulŭ ce va eși. Decă nicI unele din aceste vise nu se vorŭ realisa. precum credu, n'ar fi cu putință óre sě ne înțelegemŭ cu tine celŭ puținŭ și sě lucrămŭ? Nu ai tu ca și mine asigurarea, că în curêndŭ — mâne óre, peste unŭ anŭ, peste doi, peste trei, socialismulŭ o sě triumfe? Nu trebue óre sě ne pregătimŭ ca sě nu ne mai găsescă învierea goi, cum amŭ fostŭ în anulŭ trecutŭ? Nu suntemŭ datorI sě ne creămŭ o patriă, sě pregătimŭ mijlócele desrobirei, s'apoi mijlócele d'a întemeia, d'a sădi libertatea? Decă dér eștI de acéstă părere, eu îțI voiu spune ceea ce trebue sě facemŭ după părerea mea: mai cu sémă eu sperŭ, că în luna acésta seu în cea viitóre sě isbutimŭ a face aci o mică societate de 6, 7, 10, orI câțI ne vomŭ putea ajunge în idei, și sě începemŭ a lucra; de ce óre sě nu fiii și tu cu noi și noi cu tine? De ce puterile tale se se paraliseze nefiindu sprijinite d'ale nóstre ș'ale nóstre nefiindŭ susținute d'ale tale? De ce sě nu fimŭ unŭ sufletŭ în idei, precum suntemŭ fiii unei singure mame? Acestea avemŭ a'țI ḍice d'ocamdată...

„Arată, te rogŭ, respectele mele soției tale și frățescile îmbrățișărI lui Sergiescu, Ionescu, căruia sunt datorŭ o epistolă, și tuturorŭ Românilorŭ ce vorŭ voi sě le priméscă cu bucuria cu care le dau eu.

„Trebile mele mergŭ și mai reu decâtŭ ale tale; fiă, noi nu vomŭ peri. De vei voi sě'mI scri, te rogŭ a nu'mI scrie prin GolescI. Primesce acum o îmbrățișare de frate, până la revedere.

„Rosetti.“

(Revistă nouă) (Va urma).

sky și că acea poesiă cu 8 lunĭ mai nainte, adecă pe timpulŭ când se făceau încă demonstrațiunile în contra lui Jansky, s'a publicatŭ în fóia sĕptĕmânală „A. nép zászloja" și procuratura regéscă n'a intentatŭ procesŭ pentru acésta.

In urma acestei apĕrărĭ tribunalulŭ a sistatŭ procesulŭ, înse tabla regéscă, în urma apelațiunei procurorului, l'a judecatŭ pe Papp Zoltan vinovatŭ pe basa §-ului 173 alŭ codicelui penalŭ.

Afacerea acésta a ajunsŭ în fine înaintea curiei regescĭ, care *a aprobatŭ prima sentință* adusă din partea tribunalului, prin care *procesulŭ fu sistatŭ*.

Internatulŭ Reuniunei femeilorŭ române din Brașovŭ.

In „Gazeta" din 26 Iulie v. sub rubrica „Scirile ḑilei" s'a adusŭ o notiță despre frumósele lucrurĭ esecutate în internatulŭ Reuniunei femeilorŭ române din Brașovŭ și espuse în sala cea mare a gimnasiului cu prilejulŭ esamenului scólei de fetițe, împreună cu obiectele lucrate în acéstă scólă.

Deorece internatulŭ, despre care e vorba, deși are a se lupta încă cu greutățile începutului și deși a fostŭ înființatŭ sub nisce condițiunĭ de totŭ modeste, totușĭ face progrese din ce în ce mai îmbucurătóre, credŭ, că nu ar fi de prisosŭ, décă s'ar da unele informațiunĭ asupra lui, ca astfelŭ on. publicŭ sĕ scie sub ce împrejurărĭ funcționéză, și convingêndu-se despre soliditatea lui, se-i dea tótă atențiunea, care o merită.

Internatulŭ în cestiune, a fostŭ înființatŭ înainte de acésta cu doi anĭ de ḑile de Reuniunea femeilorŭ române cu scopŭ, ca pe de o parte copilelorŭ, care vinŭ din afară la deosebitele institute de învĕțĕmêntŭ din Brașovŭ, sĕ li se ofere unŭ cuartirŭ mai corĕspundĕtorŭ și mai puținŭ costisitorŭ, de cum l'arŭ puté avé la particularĭ, éră de altă parte, ca fetițelorŭ aflătóre în acestŭ internatŭ sĕ li se dea instrucțiunea, de lipsă în tóte ramurile vieții practice: în grijirea și arangiarea odăilorŭ de locuitŭ, în gătitulŭ bucatelorŭ și conservarea celorŭ de lipsă pentru bucătăriă, în spălatŭ, torsŭ, țesutŭ, croitŭ, împletitŭ și în deosebite alte lucrurĭ de mână femeescĭ, — cu unŭ cuvêntŭ, în tóte cunoscințele necesare pentru conducerea unei case. Si pentru ca chiar și părinții cu mai puțină dare de mână sĕ'șĭ pótă trimite copilele dênșilorŭ la noulŭ internatŭ, comitetulŭ Reuniunei stabili ca taxă pentru primirea unei eleve, împreună cu cuartirulŭ și cu tótă întreținerea, numai suma de 10 fl. pe lună, avêndŭ a se întreținea gratuitŭ și douĕ-trei copile orfane séu din familiĭ scăpĕtate.

Conducerea nou înființatului internatŭ o încredință comitetulŭ Reuniunei dómnei *Maria Belu*, o femeia îndestrată cu cunoscințele de lipsă și totodată capabilă a administra unŭ institutŭ, ca acela, despre care e vorba.

Sub bine chibzuita conducere a dómnei Belu internatulŭ în cestiune prosperă în anulŭ primŭ alŭ esistenței sale destulŭ de bine, necausândŭ Reuniunei alte spese, decâtŭ modesta remunerațiune a dómnei dirigente. In anulŭ acesta internatulŭ avŭ 11 eleve din deosebite părțĭ ale țerei, dintre care unele cercetară și prelegerile dela scóla română de fetițe (una cercetă scóla de statŭ*)) éră altele se mulțămiră cu instrucțiunea din internatŭ. Intreținere gratuită avură 2 séu 3 eleve.

In anulŭ alŭ doilea posițiunea internatului se ușură fórte multŭ prin aceea că dómna *Elena T. Filitis* din România, fiica meritatului și multŭ regretatului comerciantŭ R. Radovicĭ, îndemnată de frumósele esemple de marinimiă ale vrednicului sĕu părinte, puse la disposițiunea Reuniunei pe séma instituțiunei celei nouĕ casele sale părintescĭ, în care internatulŭ se instală câtŭ se póte de bine. Numĕrulŭ elevelorŭ din anulŭ alŭ doilea a fostŭ 8, dintre care douĕ au fostŭ întreținute gratuitŭ.

In anulŭ acesta unele dintre eleve la dorința părințilorŭ a avutŭ pe lângă o mică tacsă instrucțiune particulară în internatŭ din limba germană și din cea română. Ca instructorŭ a funcționatŭ d-lŭ profesorŭ gimnasialŭ Iónŭ Popea, unŭ bărbatŭ bine cunoscutŭ pe terenulŭ instrucțiunei.

Ordinea, ce domnesce în internatŭ, îngrijirea elevelorŭ și succesele în instrucțiune a trebuitŭ sĕ mulțuméscă pe orĭ și cine a visitatŭ noulŭ și folositorulŭ institutŭ alŭ Reuniunei femeilorŭ române. Cu deosebire au trebuitŭ sĕ facă o impresiune din cele mai favorabile bine esecutatele obiecte (țĕsăturĭ, împletiturĭ și cusăturĭ) espuse la esamenele de încheiere, despre care s'a făcutŭ în parte amintire și în „Gazeta" din 26 Iulie.

De bună sémă internatulŭ în cestiune este vrednicŭ de atențiunea publicului românŭ și ar merita sĕ fie folositŭ cu multŭ mai multŭ, de cum a fostŭ până acum. **B.**

*) Este de observatŭ, că afară de scóla de fetițe de statu se mai află în Brașovŭ o scólă civilă săsescă fórte bine organisată. Românii până acum au numai o scólă primară de copile cu 5 clase.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei."

Lăscudŭ, 28 Aug. 1888.

Petrecerea din M. Ludoșŭ. In ḑiua de S. Mariă a. c. s'a ținutŭ în Ludoșulŭ de Mureșŭ o petrecere în favorulŭ s. bisericĭ gr. cat. de acolo. Așa credŭ, că o petrecere mai frumósă și mai nobilă ca acésta cu greu se va mai arangia în ținutulŭ Mureșului. Decorațiunea sălei de jocŭ și gustulŭ cu care au fostŭ arangiate tóte este vrednicŭ de tótă lauda.

Séra pe la 6 ore sala de jocŭ era deja plină. Totŭ ce a avutŭ Mureșulŭ și Câmpia mai frumosŭ și mai plăcutŭ era de față. Dansulŭ s'a începutŭ cu plăcutulŭ jocŭ românescŭ „*Ardeléna*". Deși sala de jocŭ a fostŭ fórte spațiósă, față cu numĕrulŭ óspețilorŭ înse era de altădată mică. Ceea ce a putută sĕ încânte mai multŭ publiculŭ românescŭ au fostŭ jocurile străbune „*Călușierulŭ*" și „*Bătuta*" carĭ, esecutându-se cu multă dibăciă și tactŭ de 12 tinerĭ îmbrăcațĭ românesce, au storsŭ admirațiunea și aplausulŭ tuturorŭ.

Intre pause, zelosulŭ președinte prin o vorbire binesimțită, mulțumi publicului pentru sprijinulŭ materialŭ, ce l'a datŭ sf. bisericĭ de acolo.

Petrecerea a decursŭ în ordinea cea mai bună până la rĕsăritulŭ sorelui, când óspeții, prea îndestuliți și încântați de-o petrecere așa frumósă, s'au reîntorsŭ pe la ale lorŭ, ducêndŭ cu sine suvenirulŭ celŭ mai plăcutŭ precum și dorința de a se mai revedé și pe viitorŭ întruniți în o petrecere așa frumósă, cum a fostŭ acésta.

Costumulŭ românescŭ și de astădată a fostŭ bine representatŭ, semnŭ că prea stimabilile nóstre dómne și d-șóre sciu sĕ aprețieze adevĕrata frumsețĕ a străvechiului portŭ românescŭ.

Laudă și onóre zelosului comitetŭ arangiatorŭ și în specie bravului președinte alŭ petrecerei, D-nului protopopŭ Nicolau Solomonŭ care a luatŭ inițiativa și conducerea acestei petrecerĭ frumóse.

Precum resultatulŭ moralŭ alŭ petrecerei a fostŭ pe deplinŭ mulțămitorŭ, așa credŭ că și celŭ materialŭ va fi fost îndestulitorŭ. Acesta ilŭ vomŭ vedé mai târḑiu din raportulŭ comitetului arangiatorŭ. **Unŭ participantŭ.**

Din Câmpiă, Augustŭ 1888.

Stimate D-le Redactorŭ! Ațĭ amintitŭ la timpulŭ sĕu, că comitetulŭ administrativŭ alŭ comitatului Mureșŭ-Turda a adusŭ hotărîrea, ca se sĕ slobódă așa numitulŭ *laculŭ Riciului* sub cuvêntŭ, că acésta ar fi necesarŭ a se face din punctŭ de vedere sanitarŭ.

Modulŭ cum se esecută hotarîrea comitetului administrativ alŭ comitatului M.-Turda de a se deșerta laculŭ Riciului, ne face sĕ credemŭ, că nu atâtŭ considerațiunĭ sanitare au îndemnatŭ pe comitetŭ sĕ aducă acéstă hotărîre, câtŭ mai virtosŭ interesulŭ materialŭ alŭ proprietarilorŭ maghiarĭ, în a cărorŭ stăpânire se află numitulŭ lacŭ. Aceștĭ proprietarĭ maghiarĭ au vrutŭ sĕ facă din lacurĭ rîturĭ, pentru că rîtulŭ mai multŭ folosŭ póte sĕ aducă decâtŭ unŭ lacŭ. Cum au vrutŭ, așa au făcutŭ. Comitetulŭ comitatensŭ o fi înțelesŭ voința ciocoilorŭ maghiarĭ și de aceea s'a grăbitŭ a aduce o asemenea hotărîre, contra căreia n'așŭ avé nimicŭ de ḑisŭ, décă nu s'arŭ fi făcutŭ în contulŭ bieților locuitorĭ din mai multe comune, carĭ mai toțĭ suntŭ țĕranĭ românĭ.

Décă prin lege sĕ pótă îndatora orĭ ce cetățénŭ sĕ-șĭ curețe d. es. curtea, sĕ-șĭ reguleze agrii etc. la casŭ décă acésta o pretinde bunăstarea sanitară a locuitorilorŭ, pentru ce óre sĕ nu se pótă îndatora la acésta și proprietarii unorŭ lacurĭ, décă lacurile lorŭ au urmărĭ desastruóse pentru starea sanitară a locuitorilorŭ și décă acei proprietarĭ nu numai că suntŭ în stare a face pe ușorŭ acésta, ci mai potŭ conta chiar și la unŭ câștigŭ materialŭ?

Tóte acestea nu le-a avutŭ în vedere comitetulŭ administrativŭ alŭ comitatului Mureșŭ-Turda, ci a îndatoratŭ comunele Riciu, Sânmărtinŭ, Bandŭ, Săbediu, Culpiu, Lechincióra și Șamșudŭ sĕ facă unŭ șanțŭ de 4 stânjinĭ, care sĕ serve ca matcă pentru scurgerea apei. S'au aruncatŭ pe bieții ómenĭ ḑile de lucru și acum, când lucrulŭ este mai scumpŭ, ei suntŭ dușĭ sĕ reguleze scurgerea apei din lacurile domnilorŭ pentru a le face lorŭ rîturĭ. Solgăbirăulŭ Dozsa din Tĕrgulŭ-Mureșului șĭ-a trimisŭ pandurulŭ în Sânmărtinŭ, i-a silitŭ pe ómenĭ sĕ-șĭ lase ale lorŭ și sĕ mérgă sĕ sape în tină la șanțurĭ.

Se vorbesce că și ministeriulŭ ar fi aprobatŭ acéstă hotărîre a comitetului comitatensŭ, care este atâtŭ de apăsătóre pentru poporŭ. E durerosŭ ce-i dreptŭ, că stăpânii dela putere sunt atâtŭ de vitregĭ față cu poporulŭ; pe noi înse asemenĭ fapte nu ne mai surprindŭ căcĭ suntemŭ dedațĭ cu „dreptatea" ungurescă, ce va rĕmâné proverbială din nemŭ în neamŭ. *.*

NECROLOGŬ.

Subscrișii cu inima frântă de durere aducŭ la cunoscința numerosilorŭ consângenĭ, amicĭ și cunoscuțĭ, cumcă multŭ iubitulŭ lorŭ fiu, frate și nepotŭ **A. Sabinŭ Nicola** studentŭ de a VII cl. gimn., după unŭ morbŭ împreunatŭ cu grele și îndelungate suferințe, adĭ la 3 ore dim., în fragedа-ĭ etate de 18 anĭ, a eșitŭ dintre viĭ, dându-șĭ nobilulŭ sufletŭ în mânile Creatorelui. Rĕmășițele pămêntescĭ ale decedatului se vorŭ așeḑa spre repausŭ eternŭ, în 31 Aug st. n. la 3 ore p. m. în cimiteriulŭ bisericei gr. cat. din suburbiulŭ Lipovenĭ.

Alba-Iulia, 30 Augustŭ 1888.

Mateiu Nicola, advocatŭ, tată. *Enea Nicola* doctorandŭ în medic. frate *Cornelia Nicola, Maria Nicola*, surorĭ. *Elisa de Nemeșŭ* născ. *Piposŭ*, c. r. perceptorésă vĕduă, ca bună.

DIVERSE.

Statua lui Shakespeare in Parisŭ. Capitala Franciei are deja o mulțime de statui de a bărbațilorŭ marĭ din întréga lume, între carĭ mai însemnată este cea a lui Dante. Nu preste multŭ Parisulŭ va avea și statua marelui poetŭ englesŭ Shakespeare, pe care o va dărui Sir Knighton Wiliam. Scirea acésta îmbucurătóre a fost primită cu unanimitate în trecuta ședință a consiliului orășenescŭ. Statua este opera artistului Furnier și va fi așeḑată în dreptulŭ boulevardului Haussmann lângă Avenue de Messine. Desvălirea ei se va întémpla în 14 Octomvre cu mare pompă.

Unŭ congresŭ internaționalŭ de spiritiștĭ. In Septemvre a. c. se vorŭ întruni într'unŭ congresŭ internaționalŭ toțĭ spiritiștii în Barcelona în Spania. Deja până acuma s'au însinuatŭ o cétă întrégă de „specialiștĭ". Din Francia se aștéptă Flaumarion, din America profesorulŭ Crookes ér din Italia se va presenta Succi. Ca locŭ alŭ primului congresŭ de aceea s'a alesŭ Spania, fiindcă aicĭ este lățitŭ cu deosebire spiritismulŭ. In Spania aparŭ 3—4 ḑiare spiritiste a cărorŭ susțiitorĭ suntŭ mai alesŭ cercurile militare. S'a lățitŭ scirea că pe timpulŭ ultimului rĕsboiu, Carlistŭ, unŭ generalŭ de-altcum fórte cunoscutŭ, invoca spiritile beliducilorŭ Napoleonŭ și Caesar și cerea sfaturĭ dela ele. — Congresulŭ acesta are sĕ fiă fórte interesant și póte că uniculŭ în șirulŭ Congreselor europene.

Unu furtŭ genialŭ. Măestrulŭ de capelă a unei orchestre țigănescĭ din Viena s'a dusŭ la unŭ neguțătorŭ de note musicale sĕ cumpere unŭ marșŭ nou. Neguțătorulŭ 'l-a servitŭ îndată, spuindu-i prețulŭ. „Scii ce — ḑise țiganulŭ — eu am sĕ viu cu tovarășii mei sĕ le cântŭ marșulŭ și décă le va plăcea, bucurosŭ o sĕ'lŭ cumpĕrŭ." „Bine" — rĕspunse neguțătorulŭ. — Peste unŭ césŭ eiĭ sĕ întórse cu vre-o 6 nespălațĭ, pe care îi așeḑă la rêndŭ și apucândŭ arcușulŭ execută după note cânteculŭ celŭ nou. De abia isprăvise, când toțĭ țiganii începură sĕ strige: — „Nu cumpĕrămŭ noi astfelŭ de bazaconii." — „Cum? Că e frumosŭ marșulŭ, că e celŭ mai nou," — ḑise negustorulŭ. — „Nu ne trebue." Și toțĭ țiganii eșiră. Cântarea era fórte esactă.

După vre-o câte-va ḑile, negustorulŭ de piane se duse din întêmplare într'o séră la o masă în o grădină, unde rĕmase imărmuritŭ găsindŭ pe aceiașĭ țiganĭ, care fuseseră în prăvălia lui, cântândŭ tocmai marșulŭ, ale cărui note nu voiseră sĕ le cumpere și care este acum la modă în Viena. Dênsulŭ a chematŭ la o bere pe conducĕtorulŭ și cu puținŭ șiretlicŭ a aflatŭ că lăutarii învĕțaseră cânteculŭ dintr'o singură audire, astfelŭ că nu mai avură trebuință de note. Totd'odată i s'a spusŭ, că orĭ de câte orĭ iese unŭ cântecŭ nou, țiganii întrebuințéză stratagema acésta de a se preface, că vorŭ sĕ cumpere note, pe care le învață chiar în prăvăliă după o execuție a măestrului lorŭ, prefăcêndu-se apoi, că nu le place cânteculŭ, spre a scăpa de cheltuielă.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 31 Augustŭ st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	9.40	Vend.	9.42
Argintŭ românescu .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.75	„	9.77
Lire turcescĭ . . .	„	11.07	„	11.10
Imperialĭ	„	10.07	„	10.10
Galbinĭ	„	5.72	„	5.76
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	122.—	„	122.50
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Augustŭ st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.95
Renta de hârtiă 5%	91.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	113.50
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.90
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișu . . .	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.60
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	129.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	125.85
Renta de hârtiă austriacă	81.70
Renta de argintŭ austriacă	82.50
Renta de auru austriacă	111.40
Losurĭ din 1860	139.70
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	874.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. .	306.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr . .	312.90
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.85
Napoleon-d'orĭ	9.75½
Mărcĭ 100 imp. germane	60.10
Londra 10 Livres sterlinge	123.26

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Sz. 5358—1887. tkv. 134

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatósag közhirre teszi, hogy Furnika fogarasi takarék pénztár vegrehajtatónak Paraschiva Cacarez szül. Cacarez végrehajtást szenvedö elleni 100 frt. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévö Szeratán községben fekvö a szeratai 2 sz. tjkben A ÷ alatt foglalt

hrsz. ingtl.		hrsz. ingtl.	
3 1 (	160 fl	2209	7 f. —
4 1 (	40 fl	2475	9 „ —
808	4 fl 50	2687	7 „ —
1304	13 fl	2957/2	6 „ 50 cr.
1370	9 fl 50	3552/2	7 „ 50 cr.
1398/1	31 fl	3441/1	6 „ —
3498	1 f.	4283	4 f. —
3499	1 „	5386 (	
3500	1 „	5387 (	7 „ 50 kr.
3725	6 „	6315/1	28 „ —
3876	13 „	6601	8 „ —
3881	9 „	3242/14	81 „ 50 cr.

az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888 évi September hó 3-ik napján délel. 9 órakor szerata község hazánál megtartando nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanak becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéseröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras 1888 évi januar hó 20 napján.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkonyvi hatóság.

Câştigŭ lateralŭ de 10 fl. pe ḑi

fără capitalŭ şi fără risicŭ prin vênḑarea de losurĭ plătibile în rate în sensulŭ articulului ḑe lege XXXI din 1883.

Oferte primesce

Societatea de schimbŭ din Budapesta

Adler & Comp.. Budapest.

Picăturile de stomachŭ MARIAZELLER,

care lucră escelentŭ în contra tuturorŭ bólelorŭ de stomachŭ.

Schutzmarke.

Neîntrecute pentru lipsa de apetitŭ, slăbiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosŭ greu, umflare (vênturĭ), răgăelă acră, colică, catarŭ de stomachu, acrelă, formarea de petră și năsipŭ, producerea escesivă de flegmă, gălbinare, greață și vomare, durere de capŭ (decă provine dela stomachŭ), cârcei la stomachŭ, constipațiune séu încuiare, încărcarea stomachului cu mâncărĭ și bĕuturĭ, limbricĭ, suferințe de splină, ficatŭ și de haemorhoide. — Prețulŭ unei sticle **dinpreună cu prescrierea de intrebuințare 40 cr., sticla indoitŭ de mare 70 cr.**

Espedițiа centrală prin farmacistulŭ

Carl Brady, Kremsier (Moravia.)

Picăturile de stomachŭ Mariazeller nu suntŭ unŭ remediu secretŭ. Părțile conținetóre suntŭ arătate in prescrierea de intrebuințare, ce se află la fie-care sticlă.

Veritabile se află mai în tóte farmaciile.

Avertismentŭ! Picăturile de stomachŭ Mariazeller se falsifică și se imitéză de multe orĭ. — **Ca semnŭ, că suntu veritabile,** servesce învĕlitórea roșiă provĕḑută cu **marca de protecțiune de mai susŭ,** și afară de acésta pe fiecare **prescriere de intrebuințare,** ce se află la fiecare sticlă, trebue sĕ fie arătatŭ, că acésta s'a tipăritŭ în tipografia D-lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se află: **Brașovu,** farmacia *Franz Kellemen,* farmacia la „Biserica Albă"; farm. *I. Goos;* farm. *Iul. Hornung;* farmacia *F. Iekelius' W-we;* farm. *K. L. Schuster.* farmacia *Heinrich G. Obert;* farmacia *Ed. Kugler* la „Higiea".

Băile Tușnadŭ: farmacia *Alex. Dobay.* **Cohalmŭ:** farm. *Ed. Melas,* farmacia *E. Wolff,* **Feldióră:** (Marienburg), farm. *Wil. Schneider.* **Făgărașŭ:** farm. *v. Bildner,* farm. *Hermann.* **Sz. Szt. György:** farm. *Val. Beteg,* farm*Barabás Fer.* 13,52—24

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după ameḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de ameḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulu mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după ameḑĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Reșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după ameḑĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după ameḑĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

„CIRCULŬ ENDERS"

la pórta dela Strada Vămei.

Astăḑĭ pentru prima óră

Salto mortalis peste mai mulţĭ cai.

Nou programŭ în arta mai înaltă de călăritŭ, dresare de cai, gimnastică și la fine originala pantomimă

Călĕtoria lui Pluto în iadŭ,

seu urmărirea unei nunte țĕrănescĭ de către uriașu roșu

Trupa constă din 30 persone (dame și bărbațĭ). Orchestra propriă și 20 cai dresațĭ

Prețulŭ locurilorŭ: I. locŭ 60 cr., II. locŭ 40 cr., III. locŭ 30 cr., Galeriă 15 cr.

Inceputulŭ producțiunei după 8 óre. In tóte ḑilele producțiune.

Duminеca 2 producțiunĭ la 4 ore și séra la 8 ore.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRAȘOVŬ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provĕḑută cu cele mai nouĕ mijlóce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipurĭ.

primesce și efectuéză totŭ felulŭ de lucrărĭ tipografice, precum:

Opurĭ și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aurŭ, argintŭ și colorĭ, tabele, etichete de totŭ felulŭ și esecutat elegantŭ.

Pentru comercianțĭ: **adrese pe scrisorĭ, facture, liste cu prețurĭ curente, avisurĭ, recomandațiunĭ, cerculare** ș. a.

Programe elegante, bilete de visită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în colore.

Dispunêndŭ de mașinĭ perfecționate și de isvóre eftine pentru procurarea hârtiei, stabilimentulŭ nostru tipograficŭ este în posițiune a eseuta orĭ-ce comandă în modulŭ celŭ mai esactŭ și esteticŭ precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I,** către stradă. Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovu.